

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوه سی و پنجم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ *

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ
وَالسَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ لَا سِوَا عَلَى
بَقِيَّةِ اللَّهِ رُوحِي وَأَرْوَاحُ الْعَالَمِينَ لِتُرَابٍ مَقْدَمِهِ الْفِدَاءُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیشگفتار

این جزوه باموضوع بندی مسئله «تزکیه نفس» از آیات قرآن تنظیم شده و هر آیه ای که مربوط به موضوعی از این علم است بعد از همان آیه ترجمه شده و سپس برداشتی از آیات در فصل جداگانه ای ارائه داده شده است. و بخاطر آنکه مباحثمان فعلاً در مسائل تزکیه نفس است قبل از مسائل اعتقادی آیاتی که مربوط به مراحل تزکیه نفس است در این جزوه آورده شده است.

ضمناً نباید گمان کرد، آنچه را که در اینجا می نویسیم تفسیر آیات قرآن بوده و یا حتی توضیح قرآن است. بلکه فقط یک نوع راهنمایی است که برای تدبّر بیشتری در قرآن و توجّه دوستان به سخنان حضرت حقّ جلّ و علایادآوری شده است.

تا ان شاء الله سالکین إلى الله با تأمل زیادتری موفّق به قرائت قرآن گردند. و ضمناً آیاتی که در این جزوه قرائت می شود جابجا شده و تنظیم موضوعی گردیده است.

یعنی اگر شما بخواهید آیانی که مربوط به تزکیه نفس است را پشت سر هم قرائت کنید به ترتیب قرآن مجید در این جزوه آورده شده است و بعدها سایر آیات که مربوط به عقاید و فروع احکام است در جزوات جداگانه ای آورده خواهد شد ان شاء الله.

به امید موفقیت و السلام

سید حسن ابطحی

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

آیه ۹۰ از سوره مبارکه نحل

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ

وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٩٠﴾

ترجمه آیه ۹۰

قطعاً خدا شما را به عدالت و احسان و نیکی به ذوی القربی امر می کند و از فحشا و منکر و تجاوز نهی می فرماید. موعظه تان می کند، شاید شما متذکر شوید. (۹۰)

برداشت از آیه ۹۰ (عدالت)

سالک الی الله باید همیشه طرفدار عدالت و نیکوکاری در جامعه باشد و بخواهد که مجری عدالت و احسان یعنی حضرت بقیة الله (روحی فداه) هر چه زودتر ظهور کند و زمینه ساز حکومت آن حضرت با صلہ رحم، نیکی به نزدیکان و ایتم و نهی از منکر و فحشاء و تجاوز به حقوق دیگران باشد این راهنمایی از طرف خدا برای ظهور حضرت ولی عصر (عج) است؛ اگر از خواب غفلت بیدار شویم و متوجه آن گردیم.

آیات ۹۱-۹۲ از سوره مبارکه نحل

وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ وَلَا تَنْقُضُوا الْأَيْمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ

جَعَلَهُمُ اللَّهُ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٩١﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِي

نَقَضَتْ غَزَاهَا مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ أَنْكَاثًا تَتَّخِذُونَ أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ أَنْ تَكُونَ

أُمَّةٌ هِيَ أَرْبَى مِنْ أُمَّةٍ إِنَّمَا يَبْلُوكُمُ اللَّهُ بِهِ وَ لَيُبَيِّنَنَّ لَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَا كُنتُمْ

فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٩٢﴾

ترجمه آیات ۹۱-۹۲

و وقتی که (با خدا) عهد بستید، به عهد خدا وفا کنید و قسمهای خود را بعد از تأکیدش نقض نکنید و حال آنکه شما خدا را کفیل بر خودتان قرار داده‌اید. قطعاً خدا می‌داند آنچه را که انجام می‌دهید. (۹۱) و مانند زنی نباشید که پشمهای تاییده خود را بعد از محکم کردن آن، باز می‌کرد. شما قسمهای خود را سبب خیانت بین خودتان قرار می‌دهید. اینکه امتی باشید که زیاده‌تر از امت دیگر به نظر آیید. جز این نیست که خدا شما را به این وسیله آزمایش می‌کند و برای شما حتماً روز قیامت بیان خواهد کرد آنچه را که در آن اختلاف می‌کردید. (۹۲)

برداشت از آیات ۹۱-۹۲ (وفای به عهد)

سالک الی الله باید وقتی با خدا عهد بست، به آن وفا کند، قسم‌هایی که با اصرار و تأکید می‌خورد نشکند و مثل زن ریسنده‌ای که نخ‌های بافته خود را دوباره پنبه می‌کند، نباشد و اعمال خود را از بین نبرد.

آیات ۹۳-۹۵ از سوره مبارکه نحل

و لَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَ لَكِنْ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَ يَهْدِي مَنْ

يَشَاءُ وَ لَتُسْأَلُنَّ عَمَّا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾ وَ لَا تَتَّخِذُوا أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ

فَتَزِلَّ قَدَمٌ بَعْدَ ثُبُوتِهَا وَ تَذُوقُوا السُّوءَ بِمَا صَدَدْتُمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَ لَكُمْ

عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٩٤﴾ وَ لَا تَشْتَرُوا بِعَهْدِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا إِنَّمَا عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ

لَكُمْ إِنْ كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٩٥﴾

و اگر خدا بخواهد، شما را امت واحدۀ ای قرار می دهد، ولی گمراه می کند کسی را که بخواهد و هدایت می کند کسی را که بخواهد و حتماً پرسیده می شوید از آنچه که شما عمل می کردید. (۹۳)

و قسمهای خود را وسیله خیانت بین خودتان نگیرید که قدم شما بعد از آنکه ثابت شده، به تزلزل می افتد و بدی را به خاطر مانع شدنتان از راه خدا می چشید و برای شما عذاب بزرگی خواهد بود. (۹۴)

و عهد و پیمان خدا را به قیمت کمی نفروشید. قطعاً جز این نیست که آنچه در نزد خدا است، برای شما بهتر است، اگر شما می دانستید. (۹۵)

برداشت از آیات ۹۳-۹۵ (قسم)

سالک الی الله باید به مسئله عهد و وفای به آن و قسم و وفای به آن از هر چیزی بیشتر اهمیت بدهد، این مسئله را ارزان نفروشد به خصوص برای خیانت عهد نبندد، قسم نخورد و مردم را به این وسیله فریب ندهد.

آیه ۹۶ از سوره مبارکه نحل

مَا عِنْدَكُمْ يَنْقَدُ وَ مَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ وَ لَنَجْزِيَنَّ الَّذِينَ صَبَرُوا أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾

ترجمه آیه ۹۶

آنچه در نزد شما است، از بین رفتنی است و آنچه در نزد خدا است، باقی است و ما کسانی را که صبر کرده اند، اجرشان را به بهتر از آنچه عمل می کردند جزاء خواهیم داد. (۹۶)

برداشت از آیه ۹۶ (زهد)

سالک الی الله باید زاهد باشد؛ یعنی دل به دنیا نبندد و باید بداند که آنچه در دنیا دارد از بین رفتنی است و اگر بتواند، به موقع آن ها را نزد خدای تعالی و در راه خدای تعالی قرار دهد که برای زندگی همیشگی او در آخرت باقی می ماند.

آیه ۹۷ از سوره مبارکه نحل

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً وَ
لَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٧﴾

ترجمه آیه ۹۷

کسی که عمل شایسته کند از مرد یا زن و او مؤمن باشد، پس ما او را با زندگی پاکیزه‌ای زنده می‌کنیم و
اجرشان را به بهتر از آنچه عمل می‌کرده‌اند، جزاء خواهیم داد. (۹۷)

برداشت از آیه ۹۷ (زندگی خوب)

سالک الی الله باید به طور کلی بداند که هر کس ایمان داشته باشد، کارهای شایسته کند، اعمال ثواب
انجام دهد و تزکیه نفس کند خدای تعالی به او زندگی خوبی عنایت می‌کند و اجر او را به بهترین وجه به او
مرحمت می‌فرماید.

آیه ۹۸ از سوره مبارکه نحل

فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿٩٨﴾

ترجمه آیه ۹۸

و وقتی قرآن می‌خوانی، پناه به خدا ببر از شیطان رانده شده. (۹۸)

برداشت از آیه ۹۸ (پناه به خدا)

سالک الی الله باید وقتی که قرآن می‌خواند و یا به یکی از مطالب علمی و حقیقی مذهبی فکر می‌کند
بگوید از شیطان و وسوسه او به خدا پناه می‌برم، زیرا انسان هر وقت بخواهد به خدا، دین و حقایق قرآن
نزدیک شود و درباره آن‌ها تدبیر کند شیطان بر قلب او تسلط پیدا می‌کند و جلو فهم او را می‌گیرد ولی اگر با
ایمان و توکل، به خدا پناه ببرد خدای تعالی به او پناه می‌دهد.

آیه ۱۰۰ از سوره مبارکه نحل

إِنَّمَا سُلْطَانُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ مُشْرِكُونَ ﴿١٠٠﴾

ترجمه آیه ۱۰۰

جز این نیست که تسلط شیطان بر کسانی است که ولایت او را پذیرفته‌اند و کسانی که آنها به خدا مشرکند. (۱۰۰)

برداشت از آیه ۱۰۰

سالک الی الله نباید محبت شیطان و شیطان سیرتان و اطاعت آنها را انتخاب کند که در این صورت شیطان کاملاً فهم و درک او را محدود می‌کند و او را از نظر روحی می‌میراند.

آیات ۱۰۶-۱۰۷ از سوره مبارکه نحل

مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيْمَانِهِ إِلَّا مَنْ أَكْرَهَ وَ قَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالإِيْمَانِ وَ لَكِنْ مَنْ

شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِنَ اللَّهِ وَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٦﴾

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ اسْتَحَبُّوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَ أَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ

الْكَافِرِينَ ﴿١٠٧﴾

ترجمه آیات ۱۰۶-۱۰۷

کسی که بعد از ایمانش به خدا کافر شود، مگر کسی که مجبور شده و حال آنکه قلبش به ایمان آرام باشد، ولیکن کسی که دل را به کفر باز کند، پس بر آنها از جانب خدا غضبی است و برای آنها عذاب بزرگی خواهد بود. (۱۰۶)

آن به خاطر این است که آنها زندگی دنیا را بر آخرت ترجیح داده‌اند و قطعاً خدا قوم کافر را هدایت نمی‌کند. (۱۰۷)

برداشت از آیات ۱۰۶-۱۰۷ (کمال ایمان)

سالک الی الله باید ایمانش را کامل کند، اطمینان قلبی را در خود به وجود آورد و به هیچ وجه کفر و کفران نداشته باشد زیرا در این صورت به عذاب بزرگ و غضب الهی مبتلا می شود و موفق به لقاء الله نمی شود و چون زندگی دنیا را بر آخرت ترجیح داده است، خدا او را از هدایت خاص خود محروم می کند.

آیات ۱۰۸-۱۰۹ از سورة مبارکه نحل

أُولَئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَ سَمِعِهِمْ وَ أَبْصَارِهِمْ وَ أُولَئِكَ هُمُ

الْغَافِلُونَ ﴿١٠٨﴾ لَا جَرَمَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٠٩﴾

ترجمه آیات ۱۰۸-۱۰۹

آن جمعیت، کسانی هستند که خدا بر دلهایشان و شنوائی شان و بینائیهایشان مهر زده و آنها همان غافلین اند. (۱۰۸)
ناگزیر این ها در آخرت همان زیانکاران اند. (۱۰۹)

برداشت از آیات ۱۰۸-۱۰۹ (کفر و کفران)

سالک الی الله باید با جدیت کامل از هر گونه کفر و کفران دوری کند. زیرا نتیجه کفر این است که رفته رفته چشم، گوش و دلش قدرتشان را از دست می دهند و بدون تردید ضرر زیادی خواهد کرد.

آیه ۱۱۰ از سورة مبارکه نحل

هُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ هَاجَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا قُتِلُوا هُمْ جَاهِدُوا وَ صَبَرُوا إِنَّ

رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١٠﴾

ترجمه آیه ۱۱۰

سپس پروردگار تو برای کسانی که مهاجرت کرده اند، بعد از آنکه در فشار قرار گرفته اند، سپس جهاد

کرده‌اند و صبر کرده‌اند، قطعاً بعد از آن پروردگار تو بخشندهٔ مهربانی است. (۱۱۰)

برداشت از آیه ۱۱۰ (هجرت و جهاد)

سالک الی الله باید شعارش هجرت، جهاد و بردباری باشد تا مورد گذشت و مهربانی خاص خدای تعالی واقع گردد.

آیه ۱۱۲ از سورة مبارکه نحل

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا قَرْيَةً كَانَتْ آمِنَةً مُطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِنْ كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ اللَّهِ فَأَذَاقَهَا اللَّهُ لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١١٢﴾

ترجمه آیه ۱۱۲

و خدا مثل قریه‌ای را می‌زند که امن و آرام بود و رزقش مرتب از هر جایی می‌رسید. پس به نعمتهای خدا کافر شدند. خدا لباس گرسنگی و خوف را به خاطر آنچه کرده‌اند به آن‌ها چشاند. (۱۱۲)

برداشت از آیه ۱۱۲ (شکر نعمت)

سالک الی الله باید نعمت‌های الهی را شاکر باشد و الا خدای تعالی او را به گرسنگی، ترس تخیلی و یا واقعی مبتلا می‌کند.

آیات ۱۱۴-۱۱۶ از سورة مبارکه نحل

فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلالًا طَيِّبًا وَ اشْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ إِنَّ كُفْرَكُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿١١٤﴾ إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَ الدَّمَ وَ لَحْمَ الْخِنْزِيرِ وَ مَا أَهْلٌ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ فَمَنْ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَ لَا عَادٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١٥﴾ وَ لَا تَقُولُوا

لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمُ الْكَذِبَ هَذَا حَلَالٌ وَ هَذَا حَرَامٌ لِّتَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ

الْكَذِبَ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ ﴿١١٦﴾

ترجمه آیات ۱۱۴-۱۱۶

پس بخورید از آنچه که خدا حلال و پاکیزه روزیتان کرده و نعمتهای خدا را شکر کنید، اگر شما تنها او را بندگی می کنید. (۱۱۴)

جز این نیست که خدا بر شما مرده و خون و گوشت خوک و آنچه را با نام غیر خدا سر بریده شده، حرام کرده است. پس کسی که مضطر شود و تجاوز و تعدی نکند، خدا قطعاً بخشنده مهربانی است. (۱۱۵)
و به خاطر آنکه زبانتان به دروغ عادت کرده است، نگویند این حلال و این حرام است، برای اینکه به خدا دروغ ببندید. قطعاً کسانی که به خدا دروغ می بندند، رستگار نمی شوند. (۱۱۶)

برداشت از آیات ۱۱۴-۱۱۶ (غذاهای خوب)

سالک الی الله باید بداند که خدای تعالی تمام غذاهای خوب را برای بندگان شاکرش خلق فرموده، پس باید از او تشکر کند و تنها او را عبادت نماید و بدون دلیل چیزی را حلال و چیزی را حرام نکند و بهتان به خدای تعالی نزند؛ زیرا در این صورت برای او عذاب دردناکی خواهد بود.

آیه ۱۱۹ از سوره مبارکه نحل

هُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا السُّوءَ بِجَهَالَةٍ هُمْ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَ

أَصْلَحُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١٩﴾

ترجمه آیه ۱۱۹

سپس پروردگار تو برای کسانی که به نادانی کار بد می کنند و بعد از آن توبه می کنند و خود را اصلاح می نمایند، قطعاً پروردگار تو بعد از این بخشنده مهربانی است. (۱۱۹)

برداشت از آیه ۱۱۹ (توبه)

سالک الی الله باید به مجرد آنکه ناخودآگاه کار بدی کرد، فوراً توبه کند و خود را اصلاح نماید تا مورد بخشش و مهربانی خاص خدای تعالی گردد.